

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi part” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Nagy határon... Hirdetési felvétel... Név nélküli... Kéziratok vissza nem adandók.

dupla - keményítő. Utimban, a Duna mellett... ényítő-szer. Kapnato mindenütt... 20 krajczár.

sorsjáték... 10.000 forint... sorsjáték-irodája.

NYMÁZ... szagainak... Lajosnál.

CSIZPÖKIM... cipőkben... KÖZÖTTŐ.

Arverési hirdetmény. debreczeni ref. egyház tulajdo... Kiadandók lesznek: történelmi háznak és a Behm-féle... Rab László egyházi gondnok.

A magyar nemzeti geniusz.

Mióta a magyar lobogót bélsének varrták bele Ausztria kétszínű zászlajába: nem képeznék politikai nemzetet az európai népcsaládok sorában. A nagyhatalmúság minden terhét viseljük és még sem numerálunk. Szerbia, ez a csecsemő királyság, szerepel. Az európai hatalmak, a diplomácia, a közvélemény, tudja, hogy van szerb politika, mely öntudatosan foglalja el az őt megillető helyet az európai koncertben, van szerb zászló, melynek színeit ismerik a székvarosok, van szerb hadsereg, mely önmagában is, szövetségesnek is számbavehető erőt képvisel.

De az ezredéves Magyarországot végképen elfodta Európa szeme elől a bécsi kétféjű sas szárnya. A hatalmak s a közvélemény nem ismer magyar politikát, zászlót, hadsereget, amiúgy nem is ismerheti azt, a mi nincs. A hatvanhatodik opportunista politikai tetszhalottat csináltak Magyarországból, midőn megszüntették államiságát. Európa diplomáciája kezd hozzá szokni ahhoz a gondolathoz, hogy az öszmonarchia lassan, de biztosan megemészti Magyarországot. A dualizmus néven világszerte csodált képtelenséget már ugy tekinti, mint az emészteshez okvetlenül szükséges első frázist: az elnyelést.

Nem politikusainkon mulik, hogy még eddig nem jutottunk az elfedett nemzetek sorába. Mindent megtettek, hogy elszoktasák a politikai közvéleményt attól, hogy a Duna és Tisza között él, egykor hatalmas nép törekvéseivel, terveivel, aspirációival törődjenek.

Es még sem feledkezhetik meg rólunk Európa, Európának az a közvéleménye, mely nem kabinetekben, hivatalos sajtóirodában csinálódik, hanem ott él, figyel és bírál azon a téren, melyen a nemzetek geniuszának templomai emelkednek.

Magyarország politikája egy elsúlydett világ: Magyarország művészete egy felfedezett világrész.

A magyar geniusz csodás nagyszerű termékenysége felénk fordítja a nemzetek figyelmét. A politikailag s szellemileg nagy nápek meghajolnak azon imponáló erő előtt, melyet a magyar geniusz képvisel.

Magyarország művész fiai, midőn saját dicsőségükön munkálnak, nagy nemzeti missiót is teljesítenek: fenntartják fajukat azon az erkölcsi színvonalon, honnan a rárakott politikai békők mindeuékpen lezuhai s az ismeretlenség mélyébe süllyesztenéi törek-szenek. Egy nemzetietlen, gyámoltalan, koldus politika végzetes hibáit egy nemzeties, gazdag, fonséges művészet van hivatra helyre-potolni. A magyar művészek mintha éreznék, hogy sikereik nemzeti vívmányok, dicsőségük fajuk kultur hódítása: oly nemes lelkesedéssel, szívós akaraterővel kelnek versenyre Európa legrégebb művész nemzeteinek jelesével, melyért fajuknak örök halálját érdemelték ki.

A magyar geniusz lánglelkű apostolai közt a legnagyobb: Munkácsy Mihály ismét egy oly művet állít az európai műbirálat elé, mely arra van hivatra, hogy a század műtörténetének nagy eseményei közt első helyen említessék.

E kép, mint a másik, körutat fog tenni Európában s a körut a magyar geniusz hódító hadjárata lesz, valóságos erkölcsi feltámadás a fajra nézve, melynek politikai elenyészttét csalhatlannak hitt fuffauggal készítették elő.

A magyar geniusz megmutatta az utat, melyen át ut nyilik a menekülésre. Azt a szellemet, mely oly fiatal s mar is annyira imponáló művésznemzedékünket magasra emelte, mely Munkácsyt a lángelmék halhatatlanni közé juttatta: egész odaadással ápolni, fejleszteni kell, megnyitni előtte a tökéletesedés útját: s minden rendelkezésünkre álló eszközzel odahatni, hogy alapja

legyen egy oly erkölcsi tőkének, melyből gazdagságot merithessen a nemzet, ha anyagi s politikai javait örült pazarlók elfogyasztották.

A mely nemzet nagy művészetében, annak jövője jobban van biztosítva, mintha a szuronyok százezre képezne ércz kondort a határokon. Van Európa szerbe elismert, zsenikben gazdag, bámulatosan fejlődés-képes művészetünk s ebben él fajunk erkölcsi-eg, ez által nyer jogot arra, hogy helyt foglaljon az európai művelt nemzetcsaládok közt, ez biztosít minket arról, hogy az erkölcsi vívmányok erőt adnak előbb-utóbb az elvesztett politikai existenciára vissza-nyerésére is.

A hadgyakorlatok Arad környékén, a temesmegyei területen, csütörtökön bevégez-dtek. Tizennégyezer ember vett azokban részt. A fáradságról, a szenvedésekről, miket ez az embertömeg a forró napok alatt kiállott, csak annak lehet fogalma, ki színről-színre látta a csatasorból elhullott, kimerült, sápadt katonákat. A hadjátéknak számos áldozata lón. Több katona napszúratt kapott s néhányan bele is haltak. Egy szerencsétlen baka a napszúrás következtében megörlött. Ugy er-telünk, hogy más katasztrófák is történtek. Egy katonát a győnlötték. Hogy ki volt a gyilkos nem tudott ki. Sortüzelés követ-keztében történt a szerencsétlenség. Valahonnan egy éles töltés jött s leterített egy kato-nát. A golyó fején furródott keresztül. A sze-gény fia azonnal meghalt. A csütörtöki sza-gorlat alkalmával pedig Matolay századost érte nagy baleset. Lebukott a lórol s mellén és vállán súlyos zúzódást szenvedett, hogy a legnagyobb aggodalmak közt szállították a szent-miklósi huszárszázrnába. Matolay a 11 ik huszárezredben szolgált, 50 jegynehány éves Sorsa élénk részvétet kelt mindenfelé. Történt még több apróbb baleset. Néhány ló kitörte a lábát. Agyon kellett löni őket. — Ezek voltak arnyai annak a fénynek, melyben a király győ-nyörködött s a melyről a legna-gyobb elismeréssel nyilatko-zott

Az evangélikus szövetség gyűlése augusztus 30-dikán nyit meg Kopenhágában. Dr. Kalkar üdvözölte az egybegyűlteket, kik-nek nevében Fowler, a londoni lord-mayor vá-laszolt; beszélt még Bernstorff gróf (Berlin-ből) és Pressensé (Párisból). Körülbelül 1800 résztvevő jelentkezett, ezek közül 1250 Dániá-ból és 550 külföldről. Legtöbb képviselője van Angliának és Németországnak. Az angolok kö-zül mintegy 150-en vannak Kopenhágában. Kanada 7 vagy 8 résztvevőt küldött, az Egye-sült-Államokból 25 érkezett, Németországból 60, Franciaországból 15, Svájcából ugyanennyi Olaszországból, Spanyolországból, Görögorszá-gból, Dél-Amerikából, Kihüából egy-egy. Most történi először, hogy az evangélikus szövet-ség olyan országban tartja nemzetközi gyűlé-sét, melynek lakosai jobban a lutheránus egyház hívei.

A kath. klórus politikai hangulatának jellemzéséről idézzük azt, hogy az Aradon ő-felsége előtt tisztelgett egyházi küldöttség egyik tagja, mint beszéli el a „M. Államban” a királyi válasznak a küldöttség általi fogad-tatását. Ft. Németh püspök ur üdvözöl be-széde után — ugymond a tudósító — az egy-begyült csanád-nagyvárád-egyházmegeyi pap-ság (prepostok, apátok, fő-és alesperekek, plébánusok stb) háromszoros hangos és lelkes eljunt mondott a király ő Felségére: de ő-felsége válasza után az „éjlen” már csak egy-szer hangzott el s ez is elég halkán. A válasz azon két passzusa, hogy a politikai hullámzá-soktól elzarkozunk s hiveinket a nemzetiségi vagy felekezeti surlódásoktól távol tartjuk, nem csak általános megütözéssel, de sőt fel-háborodással fogadtatott. Nem mert király ő-felségétől vettünk ezen leczkötetést, de mert tudtuk, ki volt ama legmagasabb szavak dik-tálója. A fogadási teremből még csak távozó-ban voltunk s már is hangzott itt is, ott is köztünk: Timoleon — Tisza — Tabajdi —!!! (Az ige-állítmányt elhallgatom.) Többen még a

városháza széles s hódoló küldöttségek tag-jaival túltömött folyosói s lépcsőin megállapodtak s a megütözés első hatása alatt azon-al eszmecserebe bocsátkoztak a hallott szavak fölött és csak kerő intésre siettek távozni.

A dualizmus értéke a külföldön. Hogy a külföld mennyire ismeri, és mennyire becsüli azt a lehetetlen viszonyt, mely Magyarország és Ausztria közt fonnál, arról figyelemreméltó tanúságot tesz a vörös-kereszt egyesületek genfi nemzetközi konferenciájának egy epizódja, melyet a „N. Fr. Presse” így ed elő nagy gu-nyosan: „Furesa kis jelenetjészdott le tegnap a genfi egyetem nagytermében a második in-ternacionális konferencia megnyitása előtt.” „Dr. Schlesinger” Bécsből alelnökül válasz-tottak „Iste nde membra” mondja. Erre aztán megjelent a tribünön a magyarországi küldött Ivánka Imre országgyűlési képviselő s azt az ünnepies nyilatkozatot tette, hogy dr. Schles-inger csak Ausztria választottjának tekinthető, mert a lajtántuli vörös-kereszt-egyesület „tel-jesen független” a lajtáninénitől. A gyülekezet tagjai csodálkozva néztek egymásra s hallga-tással mellőzték. A dolgot az volt a legko-miszabb, hogy Ivánka ur német nyelven olvasta föl tiltakozását s így csak a német delegátusok értették meg. Talán több sikere jutott volna Ivánka ur ha függetlenségi nyilatkozatát magyar nyelven terjeszti elő.

Görgeynek hívják... A „Budap. Tagblatt” egy dolgozótára meglátogatta Gör-gei Arthurt Visegradon s vele beszélgetést folytatott, melyből a Tagblatt szerkesztősége részleteket közöl. Itt a bevezetés: „Nem va-gyok áruló, kezdé a tábornok. Én mint becsületes, loyális katona szolgáltam hazámat legjobb tudáshoz és tehetségemhez képest. A csatákat, melyeket vívtam, az utakat, melyeket megtet-tem, a hadműveleteket, melyeket véghez vittem, mellőzhetetleneknek tartottam a haza megmen-tésére és seregem biztosítására. A hadtudo-mány hasonlóan a többiekhez, a matematika kivételével, nem túri meg az apodikikus ite-lelet. A siker befolyásolja az ítéletet. Már kö-zel állottam hozzá és azt hittem, hogy meg-ragadhatom; hogy nem sikerült elérnem, az nem az én hibám volt, hanem ama végzetes körülményeké, melyeket enamer hatalom többé nem volt képes elhárítani. S az ilyen „véde-lemmel” Görgéi ma 35 év után mer csak elő-állani, midőn a romlott korszak baglyai az ő érdekeben megkísérlik a szembeszállást a tör-ténelemmel és a nemzet közvéleményével. Fo-kozák az árulás rutságát a mentegetéssel, mely munkához az áruló nyilatkozata csak olajat képezhet!

A császárok találkozása. A Pol. Korr. egyik pétérvári jelentése a három császár ta-lálkozását udvariassági ténynek s a jó barátság egyik bizonyítékának nevezi. A három uralkodó a találkozás alkalmával bizonynyal módot fog találni arra, hogy az államait leg-inkább érdeklő politikai kérdéseket szellőztesse. Niucs kizárva azonban az, hogy az uralkodók a helyett, hogy új kombinációkba bocsátko-znának, arra fognak szorítkozni, hogy szorosabb megegyezésre jussanak azon politika felől, mely alkalmat ad arra, hogy a három állam egy-máshoz való viszonyát s ennek kedvező követ-kezményeit teljes mértékben megerősítse. Az uralkodók találkozása tehát a három állam közt nem fog új helyzetet teremteni, mert a pétérvári, bécsi és berlini kabinetek egymás-hoz való viszonya, mint azt az összes, az utóbbi időben folyt diplomáciai jegyzékváltás bizonyítja, már ma is kitűnőnek mondható. A találkozás a nagy tömegre nézve e viszony látható jelét s hatékony bizonyítékát fogja képezni. Különösen a czár és Ferencz József csár-király találkozása már azért is kívánatos-nak látszik, mert némely felreértések után melyek még kevéssel előbb is fonnáltak a ké, hatalom közt, daczára az időközben közbéjött kiengesztelődésnek, itt és amott bizonyos idet genkedés volt észrevehető a békés eljárás el-ének, mely most remélhetőleg teljesen el fog-loszlattatni.

A czár Varsóban. Orosz körökben túntetőleg hírlik, hogy a czár a jövő évben Lengyelország királyává koronáztatja magát. A mostani ut e koronázás főpróbája. Komoly politikai körökben e hirt teljesen valószínű-telnek tartják. Bizonyosnak mondják, hogy a czár hétfőn érkezik ide Cserevin tábornok, ki előbb érkezik meg, valamint Gurko tábornok és a nemzeti küldöttség, Vilnágig mennek a czár elé, ki egyenesen ide jön. Varsói hírek szerint ott számos embert elfogtak, ezek egyike

forogpísztyolt rántott, a rendőr azonban ki-utotta a kezéből. A rendőrség megtudta, hogy Pétérvárról nagy számú nihilista ment Varsóba és környékére. A rendőri közegek enellfogva kétszeres éberséggel ügyelnek. A Modlinből Szkiernieviebe és Varsóba vezető utat a czár ott tartózkodása idejében tényleg katonaság fogja megszállva tartani. Valamennyi osztrák nevet viselő orosz ezredet Varsóba és Szkiernieviczbe összpontosítottak, ellenben egyet-lenyeg porosz neví ezredet sem, amiből azt következtetik, hogy a német czár a találkozó-son nem lesz jelen.

A francia-chinai háború. A chinai kormány 25,000 embert állított ki Peking megvédésére és a tonkingi sereg erősítésére. Tizenkét millió frank fordították a fegyver és löszerek beszerzésére. Tonkingban a harc már megkezdődött.

Az orosz czár utazása. Varsóból je-mentik: Bizonyos, hogy III. Sándor czár vagy szombaton este vagy hétfőn reggel érkezik Varsóba. A czárral jönnek neje, a trónörökös és Xenia nagyhercegnő. Hogy melyik uton jönnek, nem tudni. Mind azon vasúti vonalokon, melyek Pétérvárról Varsó felé vezetnek, nagy előkészületeket és elővigyázati rendszabályokat fogantatosítottak. Lignvalóbszinn, hogy a czári vonat egyenesen Velinát át fog érkezni, mert e vonat katonailag van megszállva, éppen úgy, mint tavaly a pétérvár-moszkvai vonal. Az egész vasutvonatra katonai őrségek ügyelnek fel s az őrházakban katonacsapatok állomásoz-nak. A czár, hír szerint, három napot fog Var-sóban tölteni. A czári család számára készen tartják a királyi palotát és a Lazienzski kas-télyt. Valószínű, hogy a nagy fogadás a kirá-lyi palotában fog történni s a Lazienzski kas-télyban csak a czári család magánlakása lesz. A rendőrfőnök rendelete értelmében a város mindhárom napon kivilágítottik. Megparancsol-ták továbbá, hogy a lakosok házaikat feldi-ásítsék, de csak az orosz vagy Varsó város színeivel ékeskedő zászlókat szabad kitűzők.

A hármas császár-szövetség befolyása a balkán félszigetre.

Hamburg, szept. 7. (K.) Ha a világ-lapok hasábjait mai nap-ság ott a hol a „Táviratok” vannak beigtatva, végignézzük, francia-chinai háború, osztrák és amerikai nagykereskedők bukásán kívül, leg-több esetben a hármas-császár-szövetségről szól az ének. Legujabban Pétérvárról távirják, hogy az orosz-czár Lengyelországba utazása-kor Giers külügyér fog kíséretében lenni, s a császár találkozás valószínűleg lengyel földön történnék, midőn is a német császár Bismarck-kal az osztrák-magyar uralkodó pedig Kalno-kyval utaznék oda. — Mennyi igaz van e hír-ben, az igen kérdéses, mert hogy az utóbbi két fejedelem örömet utazzék Varsóba, — ha ott még oly tisztának mondja is a levegőt Gurko tábornok az oda rendelt vagy három-száz pétérvári s moszkvai rendőreivel — az csaknem hihetetlen, tekintve különösen, hogy a német-osztrák-magyar szövetség már íté-ték, és a három császár szövetség megújítá-sára Pétérvárról adatott az első lépés, a meny-nyiben a czár minden áron békét óhajt, és késsz beavatkozásait a Balkán-államok dolgaiban megszüntetni s ezen államokat saját fej-lődésükre hagyni.

Az orosz-politika ezen fordulata folytán legjobban jár Osztrák-Magyarország, mert ha a balkán-félszigeten az orosz-befolyás meg fog szűnni, akkor Osztrák-Magyarország véghez viheti oly régen megkezdett üzlet-politikáját, s kiépítheti azon vasút-vonalakat, melyek a balkán félsziget fölött pontjait Budapest és Béccsel összekötnek. — Mindenesetre szük-séges lenne, hogy ezen tény hasznosságát a szultán palotájában is átlatnák, s nem adná-nak annyit a csalfa angolok hazudozásaira. — Magától értetődik, hogy az angoloknak igen kedvező, ha az osztrák-magyar csapatok a Lim tájékan angol győrtmányokra látatnak el, ha igaz a Pester Lloyd multkori közleménye.

Külömben hogy az orosz-politika a bal-kán félszigeten befolyását meglehetősen meg-lazította, mutatja azon körülmény, hogy a ro-mán-uralkodó, a szerb királynál, ezen osztrák-magyar barátánál látogatást tett. Ebből látszik, hogy a román király szintén átlátta, hogy sok-kal jobb Ausztria-Magyarország kereskedelmi politikáját követni, mint az ellen muködni. — S ez nagy befolyással lehet a még Bécs és Bukarest között mindig elütözetlen Duna-kér-desre, mely rögtön elintézhető lenne, mihe-lyest Bukarest intező körében nem fognak nak felni az ottani hves-vérű sajtó kifakadá-saitól, s nem fognak ezektől hazaáruolónak nevezeteni. — Ha Osztrák-Magyarország és Románia egyszer megértik egymást, akkor vége lesz azon nagy Dáciai agitációknak is, melyek az Erdélyországban lakó románok fe-jét annyira elforgatták.

A Debreczenben felállítandó „általános ipartestületről.

Az összes iparosok száma meghaladja Debreczenben a 2000-et. Egy ilyen számmal bíró testület pedig mindenkor tisztelettel parancsoló impozáns valami — de én nem ezekről, hanem különösen egy ilyen testület alakításának előnyeit — az iparosokra nézve — óhajtánám némileg megvilágítani.

Egyes iparosok mind csak egy lélek, de még a létező ipartársulatok is nagyon csekély tagokat számlálnak külön véve úgy annyira, hogy létezésüket alig lehet észre is venni, mert nagyon kevés létjelt adnak magokról.

Sokan nem értik meg, s nem fogják fel, hogy milyen előnyökkel jár egy nagy testület egy szervezése, a mint annak lenni kell — az iparosokra nézve.

Innen magyarázható meg az a közönyösség, mely az ipartársulatok részéről is mutatkozik.

A létező társulatok egyes tagjai elhitték a többi tagokkal, hogy csak a teljesen kötelező társulat lett volna cselezhető, s hogy az meg nem adatott, a másik nem kell, pedig a kötelező apró ipartársulat a cseh rendszert hozta volna be, a mi az ipart nem előre, hanem hátra mozditja, mert nem a megszorításokban és az iparosok kevesebb számában találjuk fel, az ipar javulását, sőt enekenél is inkább a nagyobb számában és elősegített képzettségében.

Sohal a külföldön nem látjuk azt, hogy gátat vetnének az iparosok elébe, sőt örülnek rajta, ha nemel több van, de igyekeznek művelni azok képességét, a kikben tehetség mutatkozik nem csak a szükséges iskoláztatás, hanem a folytonos serkentés, biztatás, segélés és állandó iparkiallítások által, de nem úgy mint nálunk, ha találkozik egy igyekező fiatal iparos az a többi régebbi iparosok minden elképzelhető módon hátráltatni munkájában gátolni, s mintegy megsemmisíteni igyekeznek, s már a kötelező társulatokat is csak ezen céloknak előbb segélésre szeretnék volna felállítani.

Az iparosok vezetői az ipart nem előre, s fejlesztési, hanem minden eszközzel megszorítván és visszavetni szeretnék, hogy különösen csak magok lennének arathatnak az őket igénybe vevők rovására.

Az ipartestület pedig inkább az iparosok javára általában, mint egyesek hasznát mozgathatna elő — fő hiba pedig az, hogy a törvény által előírt nyilvánosság nem segíti elő a cseh rendszer által használni szokott megszokott megszorító rendszabályokat, melyekkel az iparosok számát felenyire leapasztani, s az árak nagyságát meghatározni és kötelezővé tenni lehetne.

Az általános ipartestület előnyeit az iparosokra nézve én a következőkben kísérlem némileg kifejtetni, s megmagyarázni. — A mint szerény teremt engedni.

A mi egy iparos magában véve mindig csak egy ember marad, eddig egy általános ipartestület — mint nálunk — két ezer lélekkel többet számít tagjai közé, a mi olyan tekintélyes szám, mely figyelmet érdemel, s mi egy iparost sérelmével egytől elutasíthat, addig a tagjainkat orvoslást minden törvényen alapon álló intézménynek eszközölni kell, mert egy ily testületet alapos kérelmével elutasítani nem lehet.

A mi egyes iparosoknak terhes lenne, —

mint az igazak helyeslére irányuló, szaklapok, rajzfüzetek minták beszerzése — azt egy testület könnyen teheti s tagjainak használatára tanulmányozásra bocsátja, mert én csak is úgy képzelem az ipartestület szervezését, hogy abban a tagok mindent, mi az ipar elősegítésére lehet felhasználhasanak, mert az iparos kör is csak úgy lehet áldásos az iparra nézve, ha azt a testület létesíti, egy különálló kör az iparost munkájától csak elrontja, s korhelyesre, s többnemű játékok mellett pénzük fecsérlésére vezetheti a debreczeni iparos-kör — nem tudnám megmondani, hogy mivel segíti elő az iparosok érdekeit s művelődéseit, ha nem a játékokban és a részvétlenségben? — A drága lódog, melyre most gyűjtönek bizonyosan boldogítani fogja a szegény iparosokat? Még a politikai körök sem készítették lódogot, de az iparos körnek az kell. Nem jobb volna valjon azon pénzből szakkönyveket vásárolni, vagy pedig szegény szerezéslen iparosokat vele gyamolítani? — Vagy talán már a szükséges szakkönyvek mind bevannak szervezte? Az iparos körnek a testület kebelében kell szervezetni, az n-m lehet külön intézmény, miután egy kezelése is kevesebbe kerül.

Az iparos testület létesítése azon kívül felmenti az iparost attól, hogy minden tanoncz szegődése, szabadsága, segéd befogadása, és elbocsátása alkalmával az iparhatóságok legyen kénytelen folyamodni.

Legáldásosabb az iparra nézve azonban az általános ipartestület által minden este szervezendő, — s n ezetem szerint a testület szervezésével együtt létre hozott — állandó iparkiallítás: Szegény iparos, vagy munka nélküli iparos általában, ha egy tárgyat készíten — pénzre léven szüksége — nem dobhatja oda készítményét úgy, hogy munkájáért semmit se kapjon, mert az teszi semmivé az iparost és vele együtt az ipart. — A hol ilyen kiállítás szervezte van, mint minden külföldi városokban — ott az nem történik, az iparos beadja munkáját kiállításba, mely ott megbecsültetik, kap rá előleget, s az eladás után a csekély helypénz és előleg levonása után megkapja a feunmaradt összeget.

A kiállítás az is meglátogatja a ki venni nem akar, ha azonban oly tárgyat, vagy munkát talán, mert készítését megnyeri s megveszi. — Egy ilyen kiállítás pedig maga magát fenntartja minden segélés nélkül, csekély helypénz s néhány krajczár belepidíjából.

Az ipar testület állíthat fel segélypénzt, s melyből igyekező, s jóra való iparosok, vagy szerencsétlenül járt iparosok felségeltessenek, mert szerény véleményem szerint nem az iparosok számának apaszításán, hanem azoknak segélyese, művelése, utbaigazítása körül kell munkálkodnunk, ha bár merre tekintünk a fejlettebb iparu államokban, nem találnunk megszoritó rendszabályokat, sőt ellenkezőleg mindent alkotnak az ipar érdekében nem csak a kormány körök, hanem a főurak is, — hogy többet ne mondjak — szegény fő ur az Angol, Francia, sőt Németországban is, ki gyárakkal nem rendelkezik, vagy valamely ipart nagyban nem ize. — Csak nálunk van az, — az ipar fejlettsége folytán — hogy sok iparos szegénylen mestersegét, s ha teheti felhagy vele, hogy garasos hivatalt vállaljon, vagy kapálni menjen, a főurak pedig rangjukon állniuk tartják az ipar üzést, mig az említett országokban az ipar uralkodik minden felett, az az első, s csak azután következnek a többi; csak

az ipar képes karöltve a kereskedelemmel az országot nagygyá és szabadá tenni! Szegény volna Debreczen iparosaitól, ha kiengednek ragadtatni, — más kisebb városok által kezeikből a világosság szóvétnekét, s át engednék a vezér szerepet. Debreczennek mindendben, a mi jó és üdvös az emberiségre, s különösen a hazára — már multjában fogva is elől kell járni, s nem szabad engedni, hogy az utókor által lomhasággal, vagy értelenséggel illetessék az iparos osztály, hogy Debreczen a visszavonás termő fészkeket tekintessék. Fel tehát iparos társaim, nem kell vissza riadni egy kevés áldozattól sem, ha szükség lenne rá, mert tisztesen pótolódik az vissza a rendezett viszonyokban. — Ez évfolytán a segédke által elkövetett visszaélések annyira számosak, daczára, hogy beöle semmi hasznos sem huztak — hogy tízevi tagsági díj, vagy más egyéb is került volna belőle. Eljen az általános ipartestület!!! Szorakozzunk tömegesen zászló alá!

Az illetékes ipar kamara pedig kezdje meg már a teendőket; helyén lenne már egy nagy iparos gyűlés összehívása, vagy aláírás ilyek kibocsátása, mert ha meg nem kezdjük, be sem végezhetjük soha!

Tóth Béla építész.

Helyi hírek.
* **Országos vásár.** Az őszi orsz. vásár következők szerint tartatik meg. Szeptember 29. 30. október 1. hétfőn, kedden, szerdán bór, gyapju, méz, dió stb. továbbá toll, iparczikkek, gabonaneműk és mindenféle terményvásár. 2—3. csütörtök, péntek juhvásár. 4—5. szombat, vasárnap sertésvásár. 6—7. hétfőn, kedden nagy baromvásár. Megengedtetik, hogy habár a bór, gyapju, méz, dió stb. továbbá toll, iparczikkek, gabonaneműk és egyéb terményekre nézve az elővásári hetnek, hétfő, kedd és szerda napjai vannak vásári napokul kijelölve, az említett czikkék és termények a vásár egész folyama alatt mindenki által szabadon arulathatnak.

* **A közúti vasút szárny-vonalán,** az „István“ gőzmalomtól a péterfia-utcza a vezető uton serényen folyak a munkálatok, s általában az egész vonal elkészítése a befejezés stadiumában van. A vonal hosszában (áramvasut-indóház nagyerdő) hat megálló hely lesz. A vállalkozó rendkívül olcsó árakat szabott a közlekedésre, melyről közelebb már biztos értesítés fog megjelenni.

* **Rövész Imre** fiatal festő művész, ki 12 évvel ezelőt városunk főreáltanodájának volt növendék, néhány napot városunkban töltött B o d o k y földbirtokos és Szombati építőmester családjánál; utóbbiakál töltötte az ifju festő mint gyermek 1872-3-iki tanévét s már akkor kitünt mint kiváló rajzoló tehetség s ime 12 év után mint a párisi festőművészek egyik fiatal, de mint a fővárosi lapok íme méltán és igazán írják M u n k á c s y szerint is, nagyon reményteljes tagja.

* **Fegyelmi tárgyalás.** A kir. tábla fegyelmi tanácsa Vajkay elnöklete alatt szombaton délelőtt tárgyalta a hajdu-nánási kir. járásbíró fegyelmi ügyét. A vádat a debreczeni kir. főügyészeg emelte a vádott ellen hivatalos kötelesség vetkes megszegése miatt. Ez a kötelesség-szegés pedig abban állott, hogy a járásbíró három megfelelőzött ügyet elkéve terjesztett fel másodfoku elintézés végett, a

debreczeni kir. törvényszéknek egy megkeresését pedig csak n e g y é v letele után intézte el. Ezen vádak ellenében a járásbíró azzal védekezett, hogy a roppant munkahalmaz s a hivatalos személyzat aránylag csekély száma miatt annyira felszaporodtak a restanciák, hogy majdnem fennakadás állott be a járásbíró hivatalos funkciójában. Igazolta a vádott járásbíró azt is, hogy számtalanszor folyt az igazságügyminiszterhez a személyzet szaporításáért, de egy másolópépet kivéve egyéb segédelmet a restanciák feldolgozására nem kapott. A hajdu-nánási járásbírósig ügyforgalmának kimutatásából az elnök konstátálta, hogy a nevezett járásbírósnágnál tényleg nagy a forgalom, csak telekkönyvi ügy közel 9000 volt egy esztendőben, melynek elintézésére csak a vádott járásbíró és egy albíró volt hivatalos. Ezek pedig megtették mindent, ami emberi erőből kitelek, mert 600 darab kivételével valamennyit elintézték. A kir. főügyési helyettes mindennek daczára rosszasában kérte a vádottat elmarasztalni. Maga a vádott vele kezdte védekezést, hogy a nagy munkahalmaz mellett könnyen megeshetett, hogy egy két ügy nyilatartása kikisított keze alól, hogy tíz év óta, amióta bíró, csak egyetleneget eseten vette igénybe a szabadságot s végül, hogy 32 évi államszolgálat alatt egyszer sem tette meg ellene panasza. A kir. tábla mindezek alapján nem talál a vádottat mulasztásban vétkeességét és felmentő ítéletet hozott Maga a főügyési helyettes is megnyugodott az ítéletben.

* **Tavirda.** A nagyváradszékelyhid margittai tavirda-vonal berendezése czéljából Papp János m. t. főjegyző és a tavirda igazgatóság küldöttje tegnap Székelyhídon időztek. — A tavirda f. év október első napjaiban készen leend.

* **Szini előadás.** A műkedvelő ifjak által előadott „Liliomfi“ cz. vígjáték előadása kitünően sikerült. A szereplők mindenike a közönség zajos tüntetése közben működött.

* **A csónakázó egyület** taván rendezett ünnepély tegnap nem a legjobban sikerült, amennyiben a közönség nem igen látogatta. Mindazáltal a kedélyes mulatság éjjeli tartott.

* **NYilatkozat.** Minden további félreértések eskellemtelenségek elkerülésé végett kénytelen fogyk ezennel nyilvánosan kijelenteni, hogy a joghallgatók segitő egyesületének az elnökjelöléseget, melylyel többen megisztelni szivesek voltak, de melyre néve én magán uton már régen s határozottan nyilatkoztam, el nem fogadom; ennekfolyva kérem mindazokat, kik az én nevemmel ellátott választói tollat hirdták, a mire én küloben is senkit fel nem hatalmaztam, hogy szokat a tollakat letenni sziveskedjenek. Debreczen, szept. 8. Ifj. T ü d s J á n o s.

* **Tanári székfoglaló beszéd.** Bethlendi Endre hittanáriki új jeles fiatal tanárunk e hó 14-én vasárnap istentisztelet után a főiskola imatermében tartja székfoglaló beszédjét. Tárgyat a theologia köréből veszi fel. A kitünő tanár előadására felhívjuk a közönség figyelmét.

* **Hatosági övintézkedés.** B. Diószeg községen a főokera a jelenléte hivatalosan konstátaltatván, a földmívelés-ipar-és kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. évi 38,395. sz. alatt kélt rendeleteivel nevezett községes összes szőlőterületei, valamint az olyan kertek, melyek

A »DEBRECZEN« TARCZAJA.

Meg volt írva.

Beszély.

Irta: Dr. Pápay Imre.

II.

Archimédési csavar.

(Folytatás)

Kopogtattak ajtón.

— Szabad — hangzott a férj és nő szava egyszerre.

Az ajtó nyílt s a küszöbön egyike jelent meg azoknak, kiket közönségesen jó kinézésű emberek neveznek.

E tisztességes, jó kinézésű ember látára a jámbor orvosné lelke mélyből felsőhajtott.

— Mihály gazda! Istenem! már megint szomorú hirt kell hallanunk.

— Szerencsés jó reggelt kívánok! Egész-ségökre ez éjszakai nyugodalmat. — Szólt Mihály gazda komoly ünnepélyes hangon — úgy van — folytató — megint szomorú hirt hozok, halottunk érkezett.

— Persze cholera! Uram teremtőm! mikor lesz már vége?

Hogy hívták a megbódogultat.

— Özvegy Kis Mihályné a szó . . .

Nem végezhette be. Bus Pál urnak rossz helyre ment a kávé, s oly kegyetlen prűskölést, köhögést, nyögést, hadmászást vitt véghez, hogy Mihály gazdának torkán akadt a szó, a hü feleségnek pedig epenséggel tehetetlen vala kétségbe nem esni.

Kétségbe is esett a jó lelkű asszony, oda futott férjéhez s mindaddig czibálta, ütötte, puffötte az erdemes ur hátát, tarkóját, míg meg nem szűnt köhögni, prűskölni. Soká tartott az igaz, de végre is használt a „drasticus cura“, az egész baj minden szerencsétlenség nélkül mult el, mindössze is a kávé csupordóit fel; de abban sem volt immár semmi sem.

Ugy megjesszél! Miért nem vigyázol? —

hangzott a nő szeliden feddő szava.

Pál ur megtörlé izzadt homlokát s tekintet

teret kérdőleg függeszté a halott jelentő tiszteesség ábrázatára.

— Mit is mondott az előbb Mihály gazda? — kérdé tetovázó hagon.

Hát bizony csak azt, hogy halottunk érkezett, özv. Kis Mihályné asszonyom szemében. Nézz meg a ténstur, meghalt-e? elhelt-e temetni?

— Meghalt? özv. Kis Mihályné, az én komám asszony halt meg? Hm! hm! Nem tevé-e Mihály gazda? Csakugyan ő halt-e meg?

— En sem hinnem, ha tulajdon két szememmel nem láttam volna.

— Moudá Mihály gazda sértve érezte magát Pál ur kételkedése által. Bizony meghalt ő — tevé hozzá szomorú megnyugvással — meghalt oly szépen, ahogy csak ember mehalhat. Tegnap még semmi baja s ma reggel halva találták ágyában. Ugy hiszem, hogy az az infamias cholera szorította meg.

— Iszonyú! Borzasztó! Horrendum dictu!

— Különös időket élünk, rossz csillagok járnak. Nyugodtan le sem hajthatjuk már a fejünket az éjteli nyugalomra, mert ki tudja reggel nem halva kelünk e fel.

— Szomorú, nagyon szomorú állapot biz ez! . . . sed levius fit patientia quid quid corrigere est nefas — mondja az isteni Horaczius.

A tisztességes jó kinézésű Mihály gazda köszönt és eltávozt.

— Szegény asszony! Szegény jó komám-asszony — dünyögé Pál ur — verjen meg az Isten, ha szívemből nem sajnálom!

— Mi lesz leányból, abból a kedves ártatlan gyermekből? — sohajtá a baromorvosné. Leányból? Igaz biz-a! leánya is van!

Termetes öklével homlokára csapott, aztán egy hatalmas borkantort észbe juttott Kóza Márton urnak tett ígérete. Azt ugyan elhegedülte szent Dávid, abból ugyan semmi lesz, semmi sem lehet. De nem ő rajta mult; nem ő az oka, hogy ígéretét be nem válthatta.

— Sic fata tulerunt! sohajtá hosszas töprengés után.

Vette kalapját, előkereste kampós botját, megcsókoltá szemérmes feleségét; azután elindult szomorú utjára, megnézi a nép halottait,

Utja a városháza előtt vezette el, s ott Kóza Márton urral találkozott.

— Hallotta hirt, a szörnyű esetet? kérdé Márton urtól a szokásos barátságos üdvözltek befejezése után.

— Hallottam! — bölintott a jeles csendőrkomor, aggályteljes ábrázattal.

— Szegény komámasszony! Eppen hozzá akarok menni. Apropos! Hát János hogy mint van.

— Rosszul! nagyon rosszul! Az egész éjjel nem volt otthon, csak reggel jött haza, halovány, dult arccal, hajadon fővel, mintegy kísértet. Hol járt? Mit csinált? egyzóval sem mondja. Felek, nagyon felek a jövőtől! Estére majd többet. Most mennem kell sietős a dolgom!

Kezet fogott az orvossal s elietett, Pál ur sokáig nézett a távozó után; meghatott, részvétteljes tekintettel nézett utána. Megfejt-hetetlen balsejtelmek marczangolák szívet, balsejtelmek egy bekövetkezendő szerencsétlenségnek. Hiába gondolkozott, sehogysem tudta fel-fogni, megérteni azokat; hiába iparkodott el-üzni kínzó, sötét gondolatait, nem menekölhetett, nem szabadulhatott azoktól.

— Nem értem! Teljességgel nem értem! — dörmögé.

Kampós botját vállába akasztá s gondolatokba merülve lassu méltóságteles léptekkel indult utjára, özv. Kis Mihályné háza felé; olykor-olykor egy egy hatalmas horkantással figyelmeztette a járó-kelőket magas szemé-lyére. A merre ment a gyerekek megbámulták, s ijedve futkostak előre; a felnőttek pedig, szívesen üdvözöltek s tisztelettel kitért-tek utjából.

Sok horkantás, még több köszönetes után, végre elérkezett a halottas hához.

Magas, szikár ifju várt rá a halottas ház kapujában. Arca sápadt villogó fekete szemei vadlánggal szegződtek a földre. Kozár Marczai volt az. Rídegen szem lesütve fogadta az orvos üdvözlését, szótlatlan vezette a konyhán keresztül a halottas szobáig.

— Ott fekszik! Tessenek bemenni! — szóit sötét érczelen hangon a halottas szoba ajtajára mutatva.

— Hát te öcsém, nem jönnel be? kérdé Pál ur.

— En? oda be! — kiáltó s arca még sápadtabb lett. — Soha! tevé hozzá s elrohant.

Pál ur bámulva nézett utána.

— A csacsi — dörmögé. — A gyáva! Félt a halottól. A pólnor. Szomorú mosoly futott át gondolkozó arczán; azután előkereste s termes orrára illeszté rendezesül jóval nagyobb szemüvegét s így felfegyverkezve benyitott a halottas szobába.

Ott fektült a megbódogult özvegy, szépen kiterítve a szoba közepén, nyugodtan hidegen, mint a hogy a halottak szoktak.

Pál ur megindulva állott meg a ravatal előtt; összefont karokkal, fájó szívvel tekintett a kiszívedett ismerős arczonsáira. Kereste, hiába kereste azokon az ismerős jósgógos kifejezést; merőben nézte, hiába nézte. Nem ragyogott többé azokon az élet verőfényen. Ó-ször, hatszor levette, megtörölte s feltette szemüvegét; még sem látott tisztán, mindanyiszor elhomályosodott a visszatartatlan könnyűöl.

Nem szólt semmit csak hallgatott, csak szemüvegét töröltegette. Végre erőt véve magán, oda ment a halotthoz s megtapintá üte-rét. Figyelt s várt. Hiába figyelt, hasztalan volt; nem vert az többé. Elereszté a jég hideg kezét, s az mereven esett vissza előbbi helyére.

— Meghalt! valóban meghalt, azaz mortuus est! — hangzott a 20 kros ítélet a Pál ur kérelhetlen ajkairól. — De vajjon miben? Nyilván cholera! Minő kék az arc! hm, hm.

Megtörölte szemüvegét, még már jól látott. Vizsgálni kezdé a hal-talt. Hideg borzongás futott át tagjain. Szemüvege elvitáz-hatlan remüllettel meredt a megbódogult nyakára. Vékony két vonal látszott ott. Az a vékony két vonal azon a merev nyakon, borzasztó gondolatokat ébresztett a kitünő férfiú kerek fejében. Alig tudott lelküdni egy bizonyos érzelmét, melyben úgy a remülgetnek mint a felháborodásnak egyaránt része volt. E felfedezés villámcsapá-ként hatott rá, meg

ben esetleg levezettek. Felhelyezett és gyökértelenen ban a szőlőt löfűrt kivétel cserjenemű szőlőkarók e tárgyak kívül szőlőből a

* Kir helybeli pénztök, 2-od leveze Nagyei is foglalja

* A m tési iroda k iparosaink, melyben kérés kerítésen helyeken kükgek által leg föld érdekű nagy, felker (fűrd-utca)

Igy aztán az ság teljesülne a főpontokon ennek. A kelyok miatt ok sőt október pavillon — kezdik, fasze beépített ter közepontja rőskőrül karyak Magyaro tárgyát a k homlokzatán levő tér pa háziipari czik és a székelly tási bizottsá rint, nem a Székelyi-háza

* Táncz jeles tánczta ház leányóve A tanulni k róza-ter 15

* Egy m június 24. Til Isten ezerszer a mit én veled döllesem, gyod időkben Tisch vossom, de ne pedig a mind egész lelkem óda nagybeúta a mai időben annyira, hogy másnak, csak domban volna, hogy aztán az tudakozódna világot, mindé csakis egy víg denható Isten, szenvedéseim zeit számtala azt a jót, a n sággommal juta szolgálója, öv háza ajtószám

dermeszté ide iszonyattól. Közelebb tetett figyelem — Semm büntény, itt g kosság! ravasz Azt hitte a megszabadul a Az alávaló! G

— De percznyi töpre Gondolat boldogulat, is nyét a legapró méjében, ural zas figyelem okot, a mely é Kutatása zasztó vilagoss dott. A bot és maga pedig a Karját a szek fejét jég hideg szive elméje borzasztó gond nutul.

Kinek áll özvegy halála? eseményét. Kó sát, annak teg tovább gondol iparkodott képg yanuját: anná ban az a kése kos senki már a fia: János.

Teljesen volt az okoski is juthatott. Ké Két egya érzelem: a sz dent feláldozó adás gyötrelm az egyszerü be

Mit tegye lentést tegyen jon e szörnyü

debrecezi kir. törvényszéknek egy megkér-
... debrecezi kir. törvényszéknek egy megkér-
... debrecezi kir. törvényszéknek egy megkér-

ben esetleg egyes szőlőtők állanak zár alá hely-
... ben esetleg egyes szőlőtők állanak zár alá hely-

* Kinevezés. Komlósy László
... * Kinevezés. Komlósy László

* A ml kiállításunk. A kiállítási birde-
... * A ml kiállításunk. A kiállítási birde-

* Tanácsintézés. A földi és helyi hiv.
... * Tanácsintézés. A földi és helyi hiv.

* Egy megindító köszönettel Budapest,
... * Egy megindító köszönettel Budapest,

* Egy amerikai ír Magyarországról.
... * Egy amerikai ír Magyarországról.

* Postalopás Horvátországban. Ismét
... * Postalopás Horvátországban. Ismét

* Muzsák.
... * Muzsák.

* A Magyar Szalon.
... * A Magyar Szalon.

* Szabolc.
... * Szabolc.

* Szerelmek.
... * Szerelmek.

* A munkás a pálinka élvezése által kamatok
... * A munkás a pálinka élvezése által kamatok

* Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.
... * Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.

* Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.
... * Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.

* Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.
... * Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.

* Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.
... * Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.

* Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.
... * Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.

* Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.
... * Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.

* Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.
... * Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.

* Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.
... * Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.

* Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.
... * Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.

* Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.
... * Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.

Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsa-
... Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsa-

Hazánk s a külföld.
... Hazánk s a külföld.

* A temesvári tüze. A Friedmann-
... * A temesvári tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

vátországot érte a szerencse. Mint Zagrabból
... vátországot érte a szerencse. Mint Zagrabból

* Az oláh görög-keleti egyházi kong-
... * Az oláh görög-keleti egyházi kong-

* Rövid hírek. A lipótvárosi ba-
... * Rövid hírek. A lipótvárosi ba-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

ára évnegyedre 1 frt 75 kr, egyes szám ára
... ára évnegyedre 1 frt 75 kr, egyes szám ára

* Uj füzet Megjelent s hozzánk beku-
... * Uj füzet Megjelent s hozzánk beku-

* A tudományos akadémiá főtájká bi-
... * A tudományos akadémiá főtájká bi-

* A tuberkulózis és annak pusztítása
... * A tuberkulózis és annak pusztítása

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

* A tüze. A Friedmann-
... * A tüze. A Friedmann-

BROGLE JÓZSEF
gép- és rostalemez-gyár
BUDAPEST gyár: külső váci ut.
raktár: váci körút 68

Szabadalmazott
hármaskéket
közönséges és acél-ekéket
cséplőgép-lemez-szítákat
gőzcseplős és járgánycséplőkhoz.
és minden egyéb gazdasági gépeket.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett
Trieur-jeit
vátható szítákkal.
Gabona tisztító-rostákat.
Tengeri-morzsolókat
Lyukasított és hasított lemezeket, mal-mok, méhészeti és technikai czélokra.

járgány-cséplőgépeket
Tovább e teren a legujabbat:
SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,
1882. augusztus 3-án 17,567 sz. slatt szabadalmazva mint egyedül jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, sulya 50 kilo ára 48 frt
Főraktár és ügynökség BAUER es TARSA araknál Debreczenben.
Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Mária-celli
GYOMOR-CSEPPEK,
Jéles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmára ellen.

teljelmulhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rozszaga lehellet, zselék, savanyu felbűgés, köhögés, gyomorhurut, gyomorégés, huykőképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, vörös és hányás, főtájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs székzsorulás, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gilisztá-, lep- és más betegségek, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használat utasítással együtt 35 kr.
Kapható Debreczenben Dr. Kotschneck E., Gölti N és Tamásy B. urak gyógyszerártaiban, Bartá Zoltán Kun-Szent-Márton, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerártaiban és kereskedésében.
Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben
Brady Karoly,
„órangyalhoz“ czimzett gyógyszerártaiban Krenzierben, Morvaországban.

MAGYAR JELZÁLOG-HITELBANK
100 forint névértékű nyeremény - kötvényei
4% kamatozással.
Első húzás már szeptember 15-én.
Évenként három sorsolás és pedig september, január és május 15-én.
Jelen alkalommal
Főnyeremény 100,000 frt.
Legkisebb összeg, melylyel minden kötvény visszafizettetik. 100 frt osztr. ért., azonkívül egy nyeremény-jegy, mely a tulajdonosnak jogot ad az összes további húzásbani részvételre. Ily módon minden már egyszer nyereményben részesült kötvény is tovább játszik a további sorsolásokban,
tehát egy kötvényre több alkalommal is eshet nyeremény.
Ezen nyeremény-kötvények valamint kimerítő prospectusok kaphatók a **MAGYAR LESZÁMITOLÓ- és PÉNZVÁLTÓ BANKNÁL**
Budapest, Wurm udvar, valamint minden nagyobb bank és váltó háznál.

Fontos a hirdető közönségre nézve

egy czélszerű és megbízható hirdető katalógus. Az 1855 ben alapított „Haasenstein et Vogler Otto Maas“-féle hirdető intézet kiadásában (Bécs, Stadt, Wallfischgasse Nr. 10, Ügynökségek: Prágában, Budapesten, Linzben) épen most jelent meg egy új és dustartalmu képes hirdető katalógus, mely már külső kiállításával is megfoga ragadni a hirdető közönség figyelmét. — A mű a könyvtomláznak és reklamsnak valódi mesterműve; szingazdag formában ábrázolja a cég jellegét: „Ertelmes hirdetés biztosítja az eredményt.“ Ezen hirdető-katalógus nevezett cég által ingyen és bérmentve küldetnek szét.

Nincs többé fogfájás.
hogyha ha használ atik a
Fog-elixir (Elixir d'infirice)
a tiszteletre méltó Benediktinus atyák, készítménye a Soulaei apátságban;
a mely szer 1373-ban taáltatott fel, Boursand Péter prior által és a mely később Maguelbonne prior ur által lényegesen tökéletesebbítettet.
Ez utólrhetetlen szer a fogak tisztításához és konzerválásához, — a fo has erősítéséhez és megsemmiíti a borkövet, megóvja a fogakat az elromlástól.
A lehellet rossz szagának elűzésére minden má-féle fogviznél hatalmasabb az Elixir.
Ép ezért minden magas rangu körökben az egész világszerte használatik.
Főügynökség: Bordeauxban (Franciaország) Seguin, 3 rue Hugerie. Debreczenben: Szepessy és Kerekes díszmü, Schwarz M. Benő. Rott S. férú dívat-teremben.

Kosztadásra vállalkozó kerestetik.
A kir. gazdasági tanintézetnél mintegy 75 tanulóknak ellátására október 1-ső napjától kezdve vállalkozó kerestetik. A felszerelés az intézet levén: ezen üzlet csekély befektetéssel is kezelhető. A feltételek megtekinthetők a tanintézet igazgatóságánál a hivatalos helyiségekben, hova az írásbeli ajánlatok legkésőbb szeptember 12-ikéig beadandók.

Posztó maradvány
a legjobb minőségű és festésű méterenként 1 frt 30 krtól feljebb.
A renuelő fél pontos czimének és foglalkozásának feladása mellett küld a
„Tuchfabriks - Niederlage“ „zum weissen Lamm“ in Brün.

A bécsi 1883. évi gyógyszerészi kiállításon ezüst érmet nyert.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdusabb
SAVANYUVIZE
kittinő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajáiban. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.
Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend. Fris töltésben mindenkor kapható
ÉDESKÜTY L.
magyar kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN.
Ugyszintén minden gyógyszerártaiban, fúszkereskedésben és vendéglőben.
1.000.000
Kempelen Imre fehérmegyei nagybirtokos tulajdonát képező mohai „ÁGNES“ savanyuviz-forrás telepén 1883. november 15-én töltetett az
egy millióodik palaczk Ágnes-viz
mely annyiban képez nevezetesebb eseményt, amennyiben ezen eset Európában az első, mely alig három évi fennállása óta képes volt savanyuvizének ennyire élénk keresletet és közkedveltséget teremteni.
RAKTÁR DEBRECZENBEN: Csauak József, Geréby Fülöp, Rikli József, Varga Lajos, André és Szabó uraknál.

Kiöszet...
Egy...
A lap...
Köz...
A...
Szept...
koké. Az...
vándorlása...
tákról, kiseb...
lyekre, a h...
telepe, az is...
lye van. A...
belefáradva...
talság, virul...
tet kezétől...
testben-lélek...
neki menve...
közelebb a...
kecségető...
Az a...
Az ind...
nyomott ham...
gyermek...
gyednek, a...
el a kebleket...
kor merül fel...
mekek jövője...
kecségeteti...
meket? Ez...
mint volt egy...
országban, a...
nyomdokaiba...
közpálya, a...
többi foglal...
teleket túrt...
gyományos...
vágya, feltű...
való nagyobb...
a pálya min...
megszokás...
dalom, mely...
matikus pály...
niztikus isk...
keket. Persze...
bitana a gon...
neveljen. Ez...
gáncs nem...
csak abban...
ság is csak...
Pedig ma má...
nit, sőt az...
találékony, es...
ur, nem ritka...
szerepel a vá...
jelölt nem rit...
sadalomban...
szerzi ráterm...
közbecsülést...
sőt jóformán...
erkölcsi elism...
emelkedőben...
kus pályák...
ban volnának...
nyos összetű...
nyéririgység...
helyen, mint...
foglalkozni...
tanácsos az...
védivel nem...
orvosi kamara...
folruházott...
lalni s illető...
egyéb közhiva...
tető helyzet...
ujszáglapokban...
díjazták embe...
résének exis...
Jól körültekin...
egy közélet...
ban alig kine...
terhel és jut...
zerheivel és...
nek erre hoz...
állana. A csal...
radtan jut el...
szetes csabok...
putak benne...
lyet: a kénye...
nak. Így teli...
tulértett ifjus...
dag házasság...
Ez vonja ma...
kevé gyerme